

Autoriteit
Consument & Markt



Nieuwe regels voor congestiemanagement

VEMW webinar, 22 november 2022

Markten goed laten werken voor mensen en bedrijven

Inhoud

Deel 1

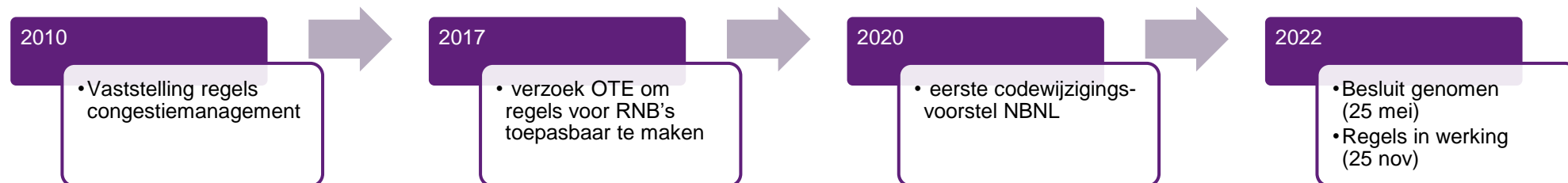
- Waarom congestiemanagement
- Congestiemanagement in de praktijk
- Wat mag u verwachten van de netbeheerder tijdens het congestie-onderzoek
- Producten voor congestiemanagement
- Congestiemanagement als katalysator van een 'nieuw normaal'
- Meer informatie: vragen en antwoorden congestiemanagement (ACM, oktober 2022)

Deel 2

- Situaties voor aangeslotenen – VEMW storylines

Waarom congestiemanagement

- Wettelijke taken netbeheerder: moet voorzien in vraag naar transport van elektriciteit
- *Structurele* congestie: net is niet op tijd uitgebreid. Congestiemanagement als tijdelijke oplossing (overbrugging tot netuitbreiding)
- Energietransitie:
 - zon/wind;
 - elektrificatie vraag naar mobiliteit en warmte
 - Verduurzaming industrie



Status voor afname

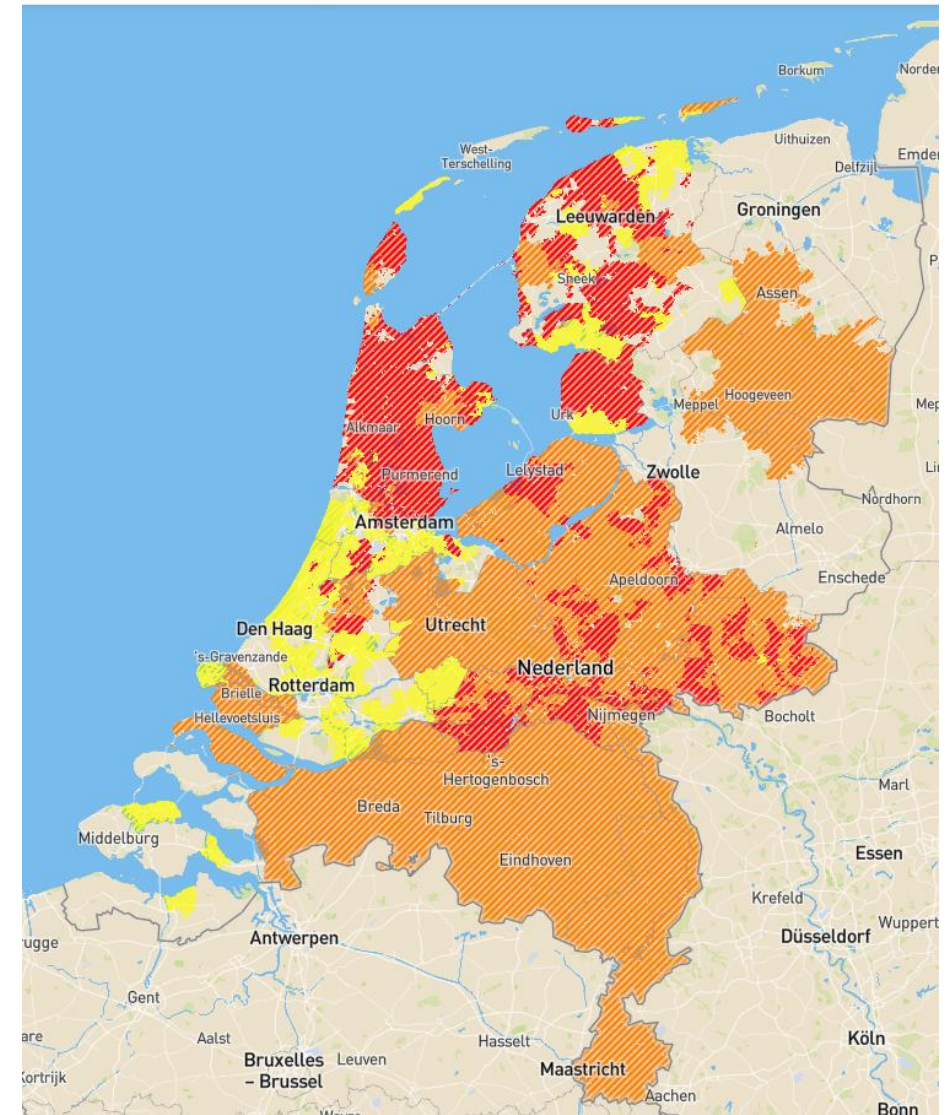
Betekenis van de kleurcodes

- Transparant: (nog) geen transportschaarste
- Geel: transportschaarste dreigt, er geldt een aangepast offerteregime
- Oranje: vooraankondiging structurele congestie bij ACM
- Rood: structureel congestie, nieuwe aanvragen voor transport worden niet gehonoreerd

Bron: capaciteitskaart Netbeheer Nederland

Capaciteitskaart afname elektriciteitsnet

Bijgewerkt: 18-11-2022 14:51



Congestiemanagement in de praktijk

- **Vooraankondiging**

Artikel 9.9

1. De netbeheerder meldt op grond van artikel 9.6, eerste lid of artikel 9.7, eerste lid door middel van een vooraankondiging op de in artikel 9.8 bedoelde website dat er voor een afgebakend en duidelijk gedefinieerd gebied dat geen kritiek netwerkelement omvat overeenkomstig artikel 2(69) van de Verordening (EU) 2019/943, sprake kan zijn van een tekort aan beschikbare transportcapaciteit.

- **Congestie-onderzoek (3-4 maanden)**

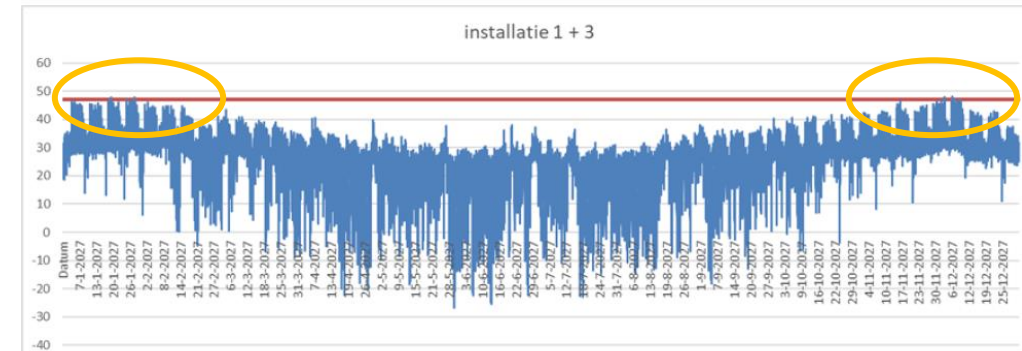
Artikel 9.10

1. In het onderzoek, als bedoeld in artikel 9.6, eerste lid, en artikel 9.7, eerste lid, onderzoekt de netbeheerder voor een gebied waarvoor de netbeheerder een vooraankondiging heeft afgegeven, de mogelijkheden voor de toepassing van congestiemanagement overeenkomstig paragraaf 9.9 en 9.10.

- **Toepassing congestiemanagement (5-8 jaar)**

Wat mag je van de netbeheerder verwachten

- **Vooraankondiging**
 - Duidelijke afgebakend gebied
 - Wat is het knelpunt?
 - Welke investering / vorm netuitbreiding is vereist om knelpunt te verhelpen?
 - Welke afhankelijkheden zijn hierbij relevant?
 - Wanneer is het knelpunt naar verwachting verholpen?
- **Congestie-onderzoek (3-4 maanden)**
 - Wanneer treedt de congestie precies op? (seizoen, maand, week)
 - Tijdens welke momenten is inzet van flexibiliteit het meest waarschijnlijk?
 - Wat is de transportcapaciteit in het congestiegebied? Hoe is dat vastgesteld?
 - Jaarlijks budget voor congestiemanagement (de 'financiële grens')
 - Zonder duidelijke informatie, geen gericht aanbod mogelijk
- **Toepassing congestiemanagement (5-8 jaar)**
- **Jaarlijkse evaluatie** van toepassing congestiemanagement door de ACM: marktontwikkeling, prijsniveau's, etc.



Figuur 3: Verwachte belasting op het kritieke netcomponent in het laatste jaar van de verwachte congestie.

Bron: Liander rapport Schenkeschans, Sept 2022

Producten voor congestiemanagement

bestaand

Redispatch (Bijlage 11 Netcode)

- Aangeslotene doet bieding voor energievolume (MWh) die hij kan afwijken van zijn voorziene dispatch
- Volgt na sluiting day-ahead markt en indienen t-prognoses
- Minimum aantal deelnemers vereist
- Nauwelijks toepasbaar voor RNB's

Nieuw

Capaciteitsbeperking (Bijlage 12 Netcode)

- De netbeheerder verzoekt de aangeslotene om voor een bepaald tijdstip en een bepaalde periode, niet méér elektriciteit in het net in te voeden, dan wel van het net te onttrekken (te consumeren), dan een bepaald vermogen dat is afgesproken.
- Makkelijker in bedrijfsvoering in te passen dan redispatch product
- Inzet vóór sluiting day-ahead markt (en vóór indienen t-prognoses)

Producten voor congestiemanagement

Redispatch
(Bijlage 11 Netcode)

Capaciteitsbeperking
(Bijlage 12 Netcode)

	Redispatch contract	“Statische” CBC	“Dynamische CBC”
Betekenis	Biedplicht: minimum aan vermogen in de vorm van redispatch bieden	Vaste beperking van de te benutten aansluitcapaciteit	Een beperking van de te benutten aansluitcapaciteit, op afroep
Inzet	Na sluiting day-ahead markt (12u D-1)	Tijdens storingen / voorzienbare behoefte (X weken/maanden aaneen)	Vóór sluiting day-ahead markt (12u D-1)
Complexiteit voor afnemer	Hoog	Laag	Laag
Transportprognoses relevant voor inzet, meting en verificatie?	Ja	Nee	Nee

In ieder gebied, 1 van onderstaande werkelijkheden

	1	2	3
Regime	Incidentele congestie	Marktgebaseerd congestiemanagement	Niet-marktgebaseerd congestiemanagement
Relevante paragraaf gewijzigde Netcode	9.1	9.9, 9.10	9.9, 9.11
Kleurcode kaart netcongestie Netbeheerder Nederland	Transparant of geel	Rood	Rood
Gebruikte producten	Capaciteitsbeperking	Capaciteitsbeperking	Capaciteitsbeperking
	Marktgebaseerde redispatch	Marktgebaseerde redispatch; Niet-marktgebaseerde redispatch van productie	Niet-marktgebaseerde redispatch van productie en verbruik
Aard van de congestie	Incidenteel	Structureel	Structureel
Congestiegebied afgeroepen	Nee	Ja	Ja
Voldoende marktgebaseerd flexibiliteitsaanbod?	Ja	Ja	Nee
Kan aangeslotene worden gedwongen tot niet-marktgebaseerde redispatch?	Nee	Nee	Ja (maar daarvoor moet NBH marktgebaseerde middelen inzetten)

Prikkel om op proactieve wijze de beschikbare flexibiliteit te onderzoeken en (in de vorm van een CBC) aan de netbeheerder aan te bieden

Congestie management als katalysator van het 'nieuwe normaal'

- Flexibiliteit (regelbaar vermogen) is schaars goed en inzetbaar in vele markten: balancing, congestie management, intraday
- Clean Energy Package stuurt aan op het ontsluiten van regelbaar vermogen, ook door RNB's:
 - Elektriciteitsrichtlijn (2019/944): Art. 32: Grotere rol flexibiliteitsdiensten in netwerkplanning (investeringsplannen)
- Inkoop flexibiliteit moet standaard onderdeel bedrijfsvoering netbeheerder worden
- Bij 'verzwaren tenzij' (inkoop flex als alternatief voor netuitbreiding) worden dezelfde processen & producten ingezet als bij congestie management
- Regelbaar vermogen blijft dus een betrouwbare inkomstenbron, ook wanneer congestie management niet (meer) wordt toegepast in jouw gebied
- Dit is voor u dus bij uitstek het moment om na te gaan:
 - 1) **hoeveel regelbaar vermogen** beschikbaar is
 - 2) welke **randvoorwaarden** voor u wenselijk zijn: hoe vaak inzet per jaar, hoe lang van tevoren moet de netbeheerder de voorziene inzet aangeven, etc.
 - 3) wat is een **redelijke prijs** voor die inzet

En met deze informatie actief het gesprek met de netbeheerder aan te gaan.

Meer informatie

- [ACM document 'Vragen en Antwoorden congestiemanagement en het capaciteitsbeperkingsproduct'](#) (okt 2022)

3 Het capaciteitsbeperkingscontract (CBC)

3.1 Hoe werkt de inzet van een capaciteitsbeperking?

Een capaciteitsbeperking houdt in dat een aangeslotene tegen betaling afziet van het volledige gebruik van zijn overeengekomen aansluit- en transportcapaciteit, om bij dragen aan het oplossen van voorziene fysieke congestie.

3.3 Wat wordt vastgelegd in een CBC?

In een CBC maken de netbeheerder en aangeslotene afspraken over de inzet van een capaciteitsbeperking. Bijlage 12, derde lid van het besluit geeft aan dat de partijen ten minste de volgende variabele kenmerken van een capaciteitsbeperking overeenkomen:

- De maximaal te gebruiken transportcapaciteit (onderdeel a)
- Of de reductie permanent geleverd wordt of gedurende af te spreken periodes (onderdeel b)
- De prijs in € per MW voor de afgesproken reductie (onderdeel c)
- De locatie met EAN-code van de aansluiting(en) (onderdeel d)
- De contractperiode (onderdeel e)

3.7 Ik heb al een overeenkomst met een vast recht op transportcapaciteit bij mijn netbeheerder. Wat betekent een CBC voor mij?

3.8 Ik heb nog geen overeenkomst met een recht op transportcapaciteit bij mijn netbeheerder. Wat betekent een CBC voor mij?

2.4 Kan ik als aangeslotene worden verplicht tot deelname aan congestiemanagement?

Ja, in het besluit is opgenomen dat de netbeheerder mag overgaan tot het verplichten van deelname van partijen in een congestiegebied. Dit zal niet in alle congestiegebieden zinvol zijn. Wanneer de netbeheerder besluit deze verplichting te gebruiken, zal dit eventueel alle partijen met een aansluiting van 1 MW of groter kunnen omvatten. Dit is aan de netbeheerder om te besluiten.

3.4 Waarom is een CBC voor mij als aangeslotene aantrekkelijk?

Het CBC biedt een aantal belangrijke voordelen voor aangeslotenen:

3.10 Kan ik altijd een CBC afsluiten of alleen wanneer ik in een congestiegebied zit?

Ja, je kunt altijd een CBC afsluiten met de netbeheerder. Dit staat in artikel 9.1, eerste lid van het besluit: "Netbeheerders stellen aangeslotenen in staat, vrijwillig tegen vooraf met de netbeheerder overeengekomen voorwaarden overeenkomstig de specificaties in bijlage 12, een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke congestie, door al of niet tijdelijk (deels) af te zien van het gebruik van het hun overeenkomstig artikel 7.1 toekomende recht op transport. [...]"

3.13 Wat is het verschil tussen een CBC en een non-firm ATO?

Een CBC heeft een volledig vast transportrecht als vertrekpunt. Dat transportrecht wordt door een



VEMW storylines

Gevolgen van congestiemanagement regels voor partijen in verschillende situaties

Storyline 1, 2 en 4: nieuwe aansluiting in congestiegebied

Storyline 1

Bestaande afnemer heeft ruim voldoende aansluitvermogen
Vanwege elektrificatie moet GTV hoger worden
Afnemer zit in een congestiegebied
Wat gebeurt er als hij meer GTV gaat aanvragen bij NB?

Storyline 2

Bestaande afnemer zit aan het de maximale vermogensafname op zijn aansluiting
Hij heeft meer vermogen nodig
Afnemer zit in congestiegebied
Doet aanvraag voor een verzwaring aansluiting bij de netbeheerder
Wat antwoordt de NB als hij de verzwaring gaat aanvragen?

Storyline 4

Nieuwe afnemer vraagt om een nieuwe aansluiting
Nieuwe afnemer wil zich vestigen met die aansluiting in een congestiegebied
Nieuwe afnemer weet al dat hij een congestiedienst kan aanbieden
Welke reactie krijgt afnemer van de NB? (wat is leidend voor de volgorde van fcfs)

- Verhoging GTV = nieuwe aanvraag
- Gelijke behandeling als nieuwe aansluiting
- In congestiegebied: mogelijk geen ruimte
- Behandeling volgens FCFS, dus achterin wachtrij
- Mogelijk eerder aan de beurt mits je flexibiliteit meeneemt

Storyline 3: bestaande aansluiting in congestiegebied

Storyline 3

Bestaande afnemer heeft voldoende aansluitvermogen en voldoende aan zijn GTV
Afnemer zit in een congestiegebied
Andere aangeslotenen in het gebied kennen een stevige natuurlijke groei
Waar kan/wordt deze afnemer mee geconfronteerd?



- Afnemer *kan* worden geconfronteerd met niet-marktgebaseerde redispatch, als 'laatste redmiddel' voor de netbeheerder om storing te voorkomen
- NBH moet eerst marktgebaseerde middelen (incl. CBC) inzetten

Storyline 5: bestaande aansluiting met contract voor CM-dienst in congestiegebied

Storyline 5

Afnehmer bevindt zich in een congestiegebied

NB heeft al een CBC afgesloten maar dit is niet voldoende om de volledige congestie op te lossen (d.w.z. en om aan de totale transportbehoefte te voldoen).

Wat zijn de stappen die NB en afnemers dan nog kunnen ondernemen? (redispatch aanvullend op CBC? Wanneer is de limiet bereikt?)

Plus: wat betekent bovenstaande situatie voor een ontheffinghouder en zijn aangeslotenen die zich in hetzelfde congestiegebied bevinden?

- Het is niet de verantwoordelijkheid van de aangeslotene om de congestie te verhelpen. Dit is de verantwoordelijkheid van de netbeheerder.
- De netbeheerder kan, nadat alle marktgebaseerde middelen zijn ingezet, overgaan tot niet-marktgebaseerde redispatch
- Daarom dus handig als je als aangeslotene reeds CBC hebt afgesloten (of redispatch contract)
- Ontheffinghouder: ter discussie bij storyline 7 (GDS)

Storyline 6: Aansluiting zonder transport

Storyline 6

Partij wil een aansluiting in congestiegebied

Mag de aangeslotene een aansluiting opeisen zonder transportrecht?



- Aansluiting zonder transport is mogelijk
- Transportvermogen wordt vergeven of FCFS basis

Storyline 7 en 8: situatie voor GDS'en

Storyline 7

Aangeslotene op een GDS zit aan het de maximale vermogensafname op zijn aansluiting
Hij heeft meer vermogen nodig
Binnen het GDS is sprake van congestie
Wat is verantwoordelijkheid van ontheffinghouder en aangeslotenen? Wat moeten de ontheffinghouder en afnemer ondernemen?

Storyline 8

Een ontheffinghouder is met zijn inkooppunt aangesloten op een openbaar net waar congestie is vastgesteld.
Wat kan de NB van de ontheffinghouder verlangen?
Wat kan de ontheffinghouder van zijn aangeslotenen verlangen?
Kan de openbare netbeheerder iets van de individuele GDS-aangeslotenen verlangen?

- Situatie in GDS'en is onderwerp van discussie
- Onderscheid tussen

A) GDS als systeembeheerder: het wel/niet verplicht toepassen van congestiemanagement binnen het GDS (storyline 7); en
B) GDS als aangeslotene op openbaar net: deelname van het GDS als geheel aan congestiemanagement op het openbare net (storyline 8)

- Optie 1: meerpartijenovereenkomst: NBH, GDS beheerder, asset binnen GDS
- Optie 2: GDS beheerder biedt congestiemanagement-dienst aan netbeheerder openbaar net en waarborgt nakoming van de te leveren dienst

Losse vragen ter discussie

Losse vragen voor discussie

Worden afnemers aangesloten die schaarste op het netvlak veroorzaken en waarvan men weet dat CM moet worden benut?

Waarom is er momenteel zo weinig CM?

Wat is nu de rechtspositie van de afnemer in een congestiegebied?

Wat is de juridische status van de netcapaciteitskaart die netbeheerders publiceren, en wat is het verschil tussen 'oranje' en 'rood'?

Hoe kan de afnemer toetsen wat de NB zegt m.b.t het constateren van congestie en het weigeren van transportverzoeken?

Wanneer krijgt een aangeslotene iets van de NB te horen (welke termijnen gelden)?

Wanneer moet een afnemer iets doen?

Welke informatievoorziening is er?


Kan een afnemer compensatie krijgen?

Kan vermogen in de tussentijd (bijv. tijdens aansluitingsverzwaringwerkzaamheden of een onderhoudsstop) worden weggesnoept?

Wat zegt jurisprudentie nu over het weigeren van transportvermogen en de verplichting voor netbeheerders om congestiemanagement uit te voeren?

Heeft een afnemer inzicht in de technische en economische onderbouwing van de netbeheerder van congestie? Kan er bezwaar tegen die onderbouwing worden aangetekend?

Waar is te zien welke partijen CSP-er zijn?

- 
- Welke nog openstaand?
 - Vragen in de chat?



Dank voor uw aandacht

Vragen?